

Çalıkuşu

Çalıkuşu Romanının Künyesi

Romanın Orijinal Adı: Çalıkuşu

Çalıkuşu Yazarı: Reşat Nuri Güntekin

Yasal Hak Sahibi: Hadiye Güntekin

İlk Basım Tarihi: 1922

Basıldığı Yer: İnkılap ve Aka Basımevi İstanbul

Sayfa Sayısı: 400

Boyutları: 13,5 X 19,5 cm.

Çalıkuşu Romanının İncelemesi

Zaman ve Mekan

Çalıkuşu romanının mekân ve zaman unsurları oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir, ve bu bakımdan Türk edebiyatındaki Anadolu'ya dair ilk kapsamlı eserlerden biridir.

Mekân açısından, roman İstanbul'dan Bursa'ya, Zeyniler Köyü'nden Çanakkale'ye ve İzmir ile Kuşadası'na kadar çeşitli yerlerde geçmektedir. Ayrıca, adı açıkça belirtilmeyen birkaç Anadolu köyü de Çalıkuşu romanının konusunu oluşturmaktadır. Bu geniş coğrafi yelpaze, Anadolu'nun farklı kültürel ve toplumsal yönlerini gösterme olanağı sağlar.

Zaman perspektifinde ise, roman Cumhuriyet öncesinden başlayıp, Kurtuluş Savaşı'nın ilk yıllarına ve Cumhuriyet'in ilk zamanlarına kadar uzanır. Edebiyat dönemi olarak da Milli Edebiyat Dönemi'nden başlayıp Cumhuriyet Dönemi Edebiyatına kadar uzanır. Bu zaman aralığı, romanın sadece bir dönemi değil, birçok önemli tarihsel dönüşümü ele almasını sağlar. Ancak, ilginç bir şekilde roman, savaşın getirdiği siyasi, ekonomik ve sosyal değişimlere fazla yer vermez. Yazar, daha çok sevecen ve içten bir dil kullanarak, bireylerin aşka ve toplumsal yaşama dair deneyimlerini, sosyal yapının getirdiği çatışma ve ikilemler karşısında nasıl bir yol izlediklerini anlatmayı tercih etmiştir.

Bu nedenle, Çalığışu, sadece dönemin sosyal hayatını anlamak için değil, aynı zamanda dönemin insan ilişkileri, aşk anlayışı ve toplumsal dinamikleri hakkında da fikir veren bir eserdir.

Teması ve Ana Fikri (Ana Düşüncesi)

Çalığışu'nun ana düşüncesi, genç bir kadın öğretmenin tüm engellere rağmen görevine bağlı kalışı, ülkesini geliştirmek için çabası ve gerçek aşkın unutulamayışdır.

Çalığışu Romanının Konusu

Çalığışu kitabının ana odağı, Feride ve Kamran arasındaki karmaşık ve tutkulu aşk ilişkisidir. Feride, yüzeyde Kamran'a karşı oldukça sert ve hatta düşmanca tavırlar sergilese de, kitap boyunca derinlerde ona karşı duyduğu kalıcı sevgiyi ele alır. Kitap, bu ikilinin ilişkisini sadece romantik bir boyutla sınırlamaz; aynı zamanda ihanet, özsaygı ve kıskançlık gibi duygusal ve psikolojik temaları da derinlemesine inceler.

Çalığışu Özeti Kısaca

Feride, yetim bir genç kızdır ve enerjik yapısıyla dikkatleri üzerine çeker. Babasının ölümü sonrası teyzesi tarafından büyütülüp, asker bir nefer tarafından gözetilmiştir, bu da onun cesur ve kararlı bir kişiliğe sahip olmasına yol açmıştır. Prestijli bir okula gönderildiğinde "Çalığışu" lakabını alır ve tatillerini kuzeni Kâmran'ın yanında geçirir. Tekirdağ seyahati sırasında Kâmran'a duygusal olarak

yakınlaşır, ancak nişanlandıktan sonra Kâmran'ın ihanetini öğrenir ve kaçır.

Bu kriz sonrası, Feride, öğretmenlik yapmaya karar verir ve bağımsızlığını ilan eder. İlk görev yerinde yalnızca mesleki olarak değil, kişisel olarak da olgunlaşır. Farklı şehirlerde öğretmenlik yapar ve sosyal normlara meydan okur. Aşk hayatında yaşadığı hüsrana geride bırakıp, enerjisini mesleğine ve topluma hizmet etmeye kanalize eder. Toplumdan dışlanmış bir çocuğu evlat edinir, bu da olgunluğunun bir göstergesidir.

İkilikler ve çatışmalarla dolu bu hayat yolculuğu, Feride'nin sadece etrafına değil, kendisine de çok şey kattığı, olgunlaştığı ve hayatın zorluklarına nasıl göğüs gerebileceğini öğrendiği bir süreçtir.

Feride, Çanakkale'de ilgi göremediği asker İhsan'dan sonra İzmir'e taşınır. İş bulmakta zorlanır, fakat sonunda özel Fransızca öğretmeni olur. Orada Cemil Bey'in etik olmayan davranışlarına ve eski nişanlısı Kâmran'ın evliliğine şahit olur. İş yaşamının ve cinsiyet rollerinin zorluklarıyla yüzleşir. Kuşadası'na taşınır ve burada savaş esnasında hemşirelik yapar. Yaralı İhsan'ın bakımını üstlenir ve evlilik düşünce hâlâ bağımsız bir kadın olduğunu gösterir.

Hayrullah Bey'in çiftliğinde, Münise'nin vefatının ardından konaklar ve Hayrullah Bey ile evlenir. Toplumun cinsiyetçi bakış açılarına karşın, Hayrullah'ın desteğini alır. Hayrullah vefat ettikten sonra, Feride ailesiyle yeniden birleşir. Kâmran ile evlenir, fakat bağımsızlığını korur. Çalığışu, toplumsal ve kültürel engellere meydan okuyarak, birçok zorluğu aşmış, kendini ve etrafındakilere ilham olmuş güçlü bir kadındır.

Çalığışu Özet (Geniş Detaylı)

Feride: Bir Roman Kahramanının Karmaşık ve Güçlü Portresi

Feride, genç yaşlarından itibaren enerjik ve yaramaz doğası ile tanınmış bir roman karakteridir. Ne yazık ki, anne ve babasını kaybettikten sonra teyzesi Besime tarafından büyütülmüştür. Çalığışu, çocukluğunu annesinin vefatından sonra, dadısının başka biriyle evlenmesi üzerine Hüseyin adında sakat bir süvari neferinin gözetiminde geçirmiştir. Erken yaşta bir erkek figürü tarafından yetiştirilmesi, Feride'nin gençlik ve yetişkinlik döneminde belirgin bir erkeksi cesaret, tavır ve kararlılık kazanmasına neden olmuştur.

Eğitim Yılları ve "Çalığışu" Lakabı

Büyükannesinin ölümünden sonra babası, Feride'nin geleceğinin belirsiz olacağı endişesiyle onu prestijli bir Sör mektebine göndermiştir. Okulda sık sık ağaçlara tırmanıp inmemesi sebebiyle "**Çalığışu**" lakabını kazanmıştır. Okul tatillerinde teyzesi Besime'nin Kozyatağı'ndaki köşkünde zaman geçirirken, kuzeni Kâmran'ın hassas ve hastalıklı yapısından oldukça rahatsız olur.

Aşkın İlk Kıvılcıkları ve Değişim

Bir yaz, Ayşe teyzesinin davetiyle Tekirdağ'a yaptıkları seyahatte, kuzeni Müjgan'ın da etkisiyle Kâmran'a olan duygusal eğilimini fark eder. Bu durum, Feride'nin duyguları aile içinde hızla yayıldıktan sonra, Kâmran ile nişanlanmasına yol açar. Ancak, Kâmran Avrupa'ya gittiğinde ve dört yıl sonra dönüp düğünlerine sadece üç gün kala, Çalığışu, Kâmran'ın Avrupa'da iki yıl süren bir aşk yaşadığını öğrenir. Bu bilgi üzerine evi terk eder ve bir not bırakarak kaçır. İlk gece, sütnesinin evine sığınır.

Yeni Bir Başlangıç ve Karar Anı

O gece Çalıkuşu, yalnızca bir kadın değil, aynı zamanda bağımsız bir birey olarak kendi hayatının yönünü çizecek çok önemli bir karar alır. Öğretmenlik diploması, ona bir Anadolu şehrinde, belki de Bursa'da, öğretmenlik yapma fırsatı sunar. Gülmisal Kalfa'nın evine sığınarak bir süre burada kalır, teyzesi Besime için bir mektup yazar ve sonunda Bursa'nın merkez rüştiyesine öğretmen olarak atanır.

Karakterin Evrimi ve Temel Çatışmalar

Romanın bu aşaması önemlidir, çünkü Feride'nin bu cesur kararı, onun hala hayal kırıklığına uğramış ve aşk acısı çeken bir genç kız olarak görülebileceği gerçeğini değiştirmez. Ancak Feride, bu kararı ile kendi bağımsızlığını ve özgürlüğünü elde etmeye ilk adımını atmıştır, ve bu onun karakter evrimi için bir dönüm noktasıdır.

Feride'nin Kişisel ve Mesleki Dönüşümü

Feride'nin ilk öğretmenlik görevini almasının ardından yaşamına dair her bir olay, onu çocukluğunun saf heyecanından ve şımarıklığından uzaklaştırmıştır. Bu süreç onu, idealleri için mücadele eden, hatta zaman zaman aç kalmayı bile göze alan cesur ve fedakar bir kadına dönüştürmüştür.

Feride ve Yazar Reşat Nuri'nin Kesişen Yolları

Çalıkuşu romanın yazarı Reşat Nuri Güntekin'in de mesleki nedenlerle bulunduğu coğrafi bölgeler, Feride'nin hikayesinde önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden o mekanların betimlemeleri daha doğal ve gerçekçi bir şekilde yapılmıştır.

Feride'nin Öğretmenlik Macerası: Farklı Şehirler ve Dönemler

Feride'nin Bursa'dan Zeyniler Köyü'ne, ardından tekrar Bursa'ya, sonra Çanakkale'ye, İzmir'e ve nihayet Kuşadası'na uzanan öğretmenlik serüveninde yavaş yavaş olgunlaştığı ve hayat dersleri aldığı görülür. Bursa'da atanmak için gösterdiği mücadele ve idari mekanizmalar karşısında sergilediği direniş, o dönemin kamu yönetiminin sorunlarını da gözler önüne serer. Aynı şekilde, bir kadının öğretmenlik için Anadolu'ya atanmayı istemesi, o dönemin kadınları için beklenen toplumsal normları ve yönetici kesimin tutumunu da yansıtmaktadır.

Farklı Bir Çocukluk ve Gençlik

Sör mektebindeyken bile Feride, yaşlıları gibi 'sıradan' bir çocuk olmayı başaramamıştır. Arkadaşlarının aşk hikayelerini dinlerken, bu türden konular ona fazla gereksiz ve anlamsız gelmektedir. Ancak sonuçta Feride de bir kadındır ve aşkın sıcak dokunuşunu yaşamıştır. Ancak bu aşkın getirdiği hayal kırıklığını bastırarak, enerjisini mesleğine ve öğrencilerine kanalize etmeye karar verir.

Kendini İşine ve İdeallerine Adanmak

Feride, yaşadığı bu talihsiz aşk deneyiminin ardından, kendini eğitime ve öğrencilerin geleceğine adanarak topluma bu yolla katkıda bulunmaya karar verir. Bu dönüşüm, onun yalnızca bir birey olarak değil, aynı zamanda toplumu için de değerli ve faydalı bir insan olabileceğinin göstergesidir.

Feride'nin Evlat Edindiği Çocuk ve Olgunluğunun Göstergesi

Zeyniler'de karşılaştığı, toplum tarafından dışlanmış masum bir çocuğu evlat edinerek onun hem

annesi hem de büyük ablası olmuş olan Feride, bu davranışıyla sadece zamanın modern düşüncelerine uygun bir aşkın kahramanı olmadığını, aynı zamanda cesur ve sorumluluk sahibi bir birey olduğunu kanıtlamıştır.

Feride'nin Karizması ve Aldığı Lakaplar

Feride, gittiği her şehirde ya neşe dolu tavırlarıyla ya da dikkat çekici güzelliğiyle hemen sevilip sayılmıştır. Bursa'da bu cazibesi ona "ipekböceği" lakabını kazandırmış, Çanakkale'de ise "gülbeşeker" diye anılmıştır.

Toplumun ve Erkeklerin Çalığına İlgisi

Evinin bahçesinde saçlarını açması, okulda çocuklarla samimi ve içten bir şekilde oynaması, Feride'yi özellikle erkeklerin gözünde çekici kılmıştır. Ancak Feride, gelen tüm bu ilgi ve alakayı geri çevirmiş, kendini yalnızca işine ve ideallerine adanmıştır.

Derin Duygusal Bağlar ve Kayıplar

Tek istisna, Bursa'da karşılaştığı ve kendisine gizlice aşık olan Şeyh Yusuf Efendi olmuştur. Çalığına, ona karşı beslediği dostane duygular nedeniyle, Şeyh Yusuf Efendi'nin vefatından derin bir üzüntü duymuştur.

Bu karmaşık ve duygusal yolculukta Feride, sadece etrafındakilere değil, aynı zamanda kendine de birçok şey katmış, olgunlaşmış ve hayatın getirdiği tüm zorluklara göğüs germeyi öğrenmiştir.

Çanakkale'den İzmir'e Taşınma Kararı ve İhsan'ın Reddedilmesi

Çanakkale'de, kendisine olan ilgisi karşılıksız kalan İhsan isimli bir askeri subayın (zabitin) nezaketsiz tavırları sebebiyle, Feride, Müdire Hanım'ın cesaretlendirici desteğiyle İzmir'e taşınmaya karar vermiştir.

İzmir'de İş Arayışları ve Münise'nin Yanında Olması

İzmir'e vardığında, üç aylık bir süre zarfında herhangi bir işe yerleşemeyen Feride, çevresinden gördüğü yardımlar sayesinde, evlat edindiği Münise'yi de yanına alarak, bir köşkte özel Fransızca öğretmeni olarak işe başlamıştır.

Reşit Bey'in Oğlu Cemil Bey ve Kâmrân'ın Evlilik Haberi

Ancak bu yeni deneyim de pek kolay olmamıştır. İlk olarak, köşkün sahibi Reşit Bey'in oğlu Cemil Bey tarafından etik olmayan davranışlara tabi tutulmuş, sonrasında ise eski nişanlısı Kâmrân'ın başka bir kadınla evlendiği haberini öğrenmiştir.

Kuşadası'nda Yeni Bir Başlangıç ve Reşit Bey'in Niyetinin Anlaşılması

Bu olumsuzluklar karşısında başka bir yere taşınmayı düşünen Feride, Kuşadası'nda bir iş fırsatı yakalamıştır. Ancak, köşkte çalışmaya başladığı Reşit Bey'in asıl niyetini anladığında, bir kadın olarak çalışma hayatının ne kadar zorlayıcı olabileceğini bir kez daha anlamıştır.

Bu dönemlerde, Feride, sadece kendi kişisel gücünü değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin iş dünyasında ve özel yaşamda nasıl bir etkisi olduğunu da görmüştür.

Kuşadası'nda Savaş ve Hemşirelik Görevi

Kuşadası'nda öğretmenlik yaparken Feride, okulun savaş nedeniyle bir hastaneye dönüştürülmesiyle hayatında yeni bir sayfa açar. Zeyniler Köyü'nde tanıştığı Doktor Hayrullah Bey'in ısrarıyla, şimdi mektebin dönüştüğü hastanede hasta bakıcılığı yapmaya başlar. Bu görevi kabul ederken, yalnızca kendi mutluluğunu değil, başkalarının iyiliğini de gözetme arzusunun peşinden gitmiştir.

İhsan'ın Gazi Olması ve Evlilik Kararı

Bu süre zarfında, Çanakkale'de ona daha önce talip olmuş olan İhsan'ın yaralı ve gazi olduğunu görmüş, ve bu dönemde hastanede onun bakımını üstlenmiştir. Hayrullah Bey'in Feride'nin geçmiş aşk yaşantısına dair ima ettiği iddialara karşı koymak için, Feride, İhsan ile evlenmeyi düşündüğünü açıkça belirtir. Bu, Kâmran'a karşı bir tür reddiyeymiş gibi görünse de, Feride hala duygusal bir yaratık olduğunu, fakat aynı zamanda kendi kendine yetebilen bir birey olduğunu gösterir. Dönemin sosyo-kültürel baskılarına rağmen, evlenme teklifini kendi yapacak kadar cesurdur.

Münise'nin Vefatı ve Hayrullah Bey ile Yakınlaşma

Savaşın sona ermesinin ardından, Feride, kızı gibi sevdiği Münise'nin vefatından dolayı, Hayrullah Bey'in Alacakaya Çiftliği'nde konaklamıştır. Orada, doktorla adeta bir baba-kız ilişkisi kurmuştur.

Hayrullah Bey ile Evlilik ve Toplumsal Baskılar

Ancak, sırf kadın olduğu için, Feride yine toplum tarafından dışlanmış ve işini kaybetmiştir. Bu zorlu süreçte, Hayrullah Bey ile evlenmeyi kabul eder; çünkü insanlığa olan inancını kaybetmiş, yalnızlaşmıştır. Ancak, evliliklerinin ilk gecesinde Hayrullah Bey'in ona hala bir kız çocuğu gibi baktığını fark eden Feride, bu iyi niyetli insana kendini tamamen adar.

Bu serüven boyunca, Feride, yalnızca kendi değil, etrafındaki insanların da hayatına dokunmuş, ve birçok zorluğa göğüs germiştir. Ancak tüm bu yaşadıkları onun karakterini olgunlaştırmış, güçlendirmiş ve derinleştirmiştir.

Yıllar Sonra ve Vasiyetle Gelen Dönüş

Zamanın nehrinde yıllar hızla akıp gider. Doktor Hayrullah Bey yaşamını yitirir, ve Feride, doktorun son isteği üzerine geri döner ve ailesiyle bir araya gelir. Doktorun Kâmran için hazırladığı, fakat hiçbir zaman ona ulaşmayan kutuyu, Müjgan'a teslim eder.

Evlenme Teklifi ve Kalıpların Reddi

Feride'nin yıllar boyu geçirdiği zorluklar ve gösterdiği direnç, Kâmran ve ev halkını derinden etkiler. Bu etkilenmenin sonucu olarak, onu Kâmran'la bir araya getirecek bir plan yaparlar ve evlenmeleri sağlanır. Ancak Feride'nin hayat yolculuğu burada sona ermez. Merhamet ve korumaya olan ihtiyacını inkâr etse de, hayatının farklı dönemlerinde kendisine yardım elini uzatan iyi insanlar olmuştur.

Toplumsal Kalıplar ve Varoluş Mücadelesi

Feride, Anadolu'nun cinsiyetçi toplumsal kalıplarını reddeder. Onun bu tutumu, kadınların da ayakları üzerinde durabileceklerini, bağımsız olabileceklerini gösterir. Feride, toplum tarafından dışlandığında, destek ve cesaretini, yıllar önce kaybettiği babasının yerine Hayrullah Bey'de bulur.

Bir Direnişin Sembolü

Tabii ki, Çalıkuşu aynı zamanda derin duygulara, aşklara ve hayal kırıklıklarına sahip güzel bir kadındır. Ancak bunların ötesinde, o var oluşunun kritik bir sınavını geçmiş, hayatın getirdiği en zorlu fırtınalara göğüs germiş ve gelecek nesillere yaşamın nasıl bir mücadele olduğunu, fakat aynı zamanda nasıl aşılabileceğini gösteren bir direnişin sembolü haline gelmiştir.

Feride'nin yaşam öyküsü, yalnızca kişisel bir serüven değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel yargıların, stereotiplerin ve cinsiyetçi kalıpların aşılabileceğinin bir örneğidir.

Çalıkuşu Ana Kahramanları ve Diğer Kişileri

Feride (Çalıkuşu): Romanın ana karakteri ve ilk dört kısmın anlatıcısıdır. Ailesini küçük yaşlarda kaybedip büyükannesinin yanına taşınır. Sonrasında eğitim alırken “Çalıkuşu” lakabını alır. Teyzesinin oğlu Kâmran’a âşık olur ama onun ihanetini öğrenip Anadolu’ya kaçar. Orada öğretmenlik yapar ve evlatlık aldığı Munise ile yaşar. Yaşadığı dedikodular ve Munise’nin ölümü sonrası, Hayrullah Bey ile sembolik evlilik yapar. Hayrullah Bey’in ölümünden sonra tekrar Kâmran ile bir araya gelir.

Kâmran: Feride’nin nişanlısı ve teyzesinin oğludur. Feride’yi aldatır ve Feride bunu öğrenince evi terk eder. Sahte bir aşk söylentisi üzerine Feride’yi kaybettiğini düşünüp Münevver ile evlenir. Ancak Feride’yi asla unutmaz ve yıllar sonra tekrar bir araya gelirler.

Münevver: Kâmran’ın Feride’den ayrıken ilişki yaşadığı kadındır. Feride’nin hayatını altüst eder. Hastalığı nedeniyle yatağa düşer ve üç yıl sonra ölür.

Neriman: Feride’nin teyzesinin evine sıkça gelen, Feride’nin kıskandığı dul bir kadındır. Feride ve Kâmran’ın ilişkisini sarsar fakat Feride’nin Kâmran’a olan duygularını fark etmesine de sebep olur.

Munise: Feride’nin Anadolu’da evlatlık aldığı kızıdır. Genç yaşta kuşpalazı hastalığından ölür.

Hatice Hanım: Zeyniler köyündeki katı ve sert öğretmendir. Çocuklarına korku salar.

Doktor Hayrullah Bey: Feride'nin Anadolu macerasında karşılaştığı, kaba ama iyi kalpli bir doktordur. Feride ile sembolik bir evlilik yapar ve ölünce onu yine Kâmran'a yönlendirir.

Besime Hanım, Feride'nin İstanbul'da yaşayan teyzesi ve Kâmran'ın annesidir. Feride genellikle yazları onunla geçirir.

Ayşe Hanım, Feride'nin Tekirdağ'daki teyzesidir ve Müjgan'ın annesidir.

Aziz Bey, Ayşe Hanım'ın eşi ve dolayısıyla Feride'nin eniştesidir; ayrıca Müjgan'ın babasıdır.

Nizamettin Bey, Feride'nin babası ve bir süvari subayıdır. Sık sık yer değiştirerek ailesiyle birlikte uzak kentlere taşınmıştır.

Güzide Hanım, Feride'nin annesidir ve erken yaşta vefat etmiştir. Feride ona çok benzer.

Hafız Kurban Efendi, Feride'nin kötü niyetli komşusudur. Eşiyle boşanmayı düşünerek Feride'ye evlenme teklif eder ama reddedilir.

Reşit Bey, İzmir'de yaşlı ve varlıklı biridir. Feride'yi Fransızca öğretmeni olarak işe alır ve daha sonra onunla evlenmeyi düşünür.

İhsan Bey, askerdir ve Feride'ye iki farklı zaman ve yerde evlenme teklifi yapar. İkinci teklifinde yüzü yaralıdır ve Feride tarafından reddedilir.

Gülmisal Kalfa, Feride'nin annesinin eski dadısıdır. Feride bir süre onun evinde kalır.

Hacı Kalfa, Feride'nin ilk görev yaptığı yerde ona yardımcı olan otel çalışanıdır.

Çalığışu Romanının İncelenmesini Ödev için PDF olarak indirebilirsiniz =>

Çalığışu Romanının Yazarı Reşat Nur Güntekin

Türk edebiyatında Anadolu'nun farklı yönlerini ve renklerini ilk kez ana tema olarak işleyen bir yazar olarak milli edebiyat döneminin öncüsü Reşat Nuri Güntekin, bu sayede Türk romanına yeni bir soluk getirmiştir. İlk dönem eserlerinden olan Çalığışu, Dudaktan Kalbe, Akşam Güneşi ve Bir Kadın Düşmanı gibi romanlarda, Güntekin genellikle macera dolu hikayelerle karakterlerin duygusal yaşantılarına odaklanmıştır.

Reşat Nuri Güntekin, 1928 yılında yayınladığı Yeşil Gece isimli romanı ile sanatsal yaratıcılığının ikinci evresine geçiş yapar. Bu roman, yazarın toplumsal meseleleri ele almaya başladığı dönemin ilk örneğidir. Güntekin, bu dönemdeki eserlerinde sosyal sorunlara dair daha derinlemesine analizler yapmış ve karakterler aracılığıyla toplumu sorgulamıştır.

Uzun bir süre öğretmenlik yapan Reşat Nuri, eserlerinde öğretmen karakterlerine özel bir yer ayırmıştır. Örneğin Çalığışu'ndaki Feride, Acımak'taki Zehra, Kan Davası'ndaki Ömer ve Yeşil Gece'deki Şahin karakterleri, genç ve idealist öğretmenler olarak karşımıza çıkarlar. Bu karakterler, öğrencilerine ve çevrelerine pozitif bir etki yapmayı amaç edinmiş bireylerdir.

Ancak Reşat Nuri Güntekin'in karakter yaratımında bir özelliği vardır: kahramanları çoğunlukla tek yönlüdür. Yani iyilik ve kötülük çizgileri oldukça belirgin ve net şekildedir; iyi karakterler tam anlamıyla iyi, kötü karakterler ise kesinlikle kötüdür. Bu yönüyle, yazar eserlerinde etik ve ahlaki değerlere dair keskin bir çizgi çizer.